

Παρουσίαση αποτελεσμάτων Κοινωνικής Έρευνας για τις ευπαθείς ομάδες της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΠΡΟΣΦΟΡΑ

**Δρ Γεώργιος Κουννούσης, Επισκέπτης Καθηγητής
Κοινωνιολογίας Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου,
Διευθυντής Κ.Υ.Κ.Α.Τ.
Αντιγόνη Χατζηκαλλή, Κοινωνιολόγος**

Περίγραμμα Παρουσίασης

- Ταυτότητα Έρευνας
 - Σκοπός Έρευνας
 - Μεθοδολογία
 - Παρουσίαση και Ανάλυση Αποτελεσμάτων
 - Συμπεράσματα - Προτάσεις

Ταυτότητα Έρευνας

- **Φορέας Υλοποίησης:** «Κεντρική Υπηρεσία Κοινωνικής Αλληλεγγύης Ταμασού» (Κ.Υ.Κ.Α.Τ.)
 - **Επιστημονικός Υπεύθυνος - Συντονιστής:**
Δρ Γεώργιος Κουννούσιης, Διευθυντής Κ.Υ.Κ.Α.Τ.
 - **Μέλος Ερευνητικής Ομάδας:** Αντιγόνη Χατζηκαλλή, Κοινωνιολόγος
 - **Χρηματοδότηση παρουσίασης Έρευνας:**
Τράπεζα Κύπρου Λτδ

Σκοπός έρευνας

- Καταγραφή των χαρακτηριστικών των οικογενειών και των ατόμων που εντάσσονται στο θεσμό του Κοινωνικού Παντοπωλείου.
- Αποτύπωση λόγων που οδήγησαν τα άτομα στο θεσμό του Κοινωνικού Παντοπωλείου.
- Η διασαφήνιση της κατάστασης όσον αφορά τις συνθήκες διαβίωσης των δικαιούχων.
- Η ευρύτερη εξακρίβωση των λειτουργιών του θεσμού του Κοινωνικού Παντοπωλείου στην κυπριακή κοινωνία.

Μεθοδολογία

- Για τους σκοπούς της έρευνας χρησιμοποιήθηκε το αρχείο των αιτήσεων των δικαιούχων του Κοινωνικού Παντοπωλείου της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής.
- Ως μέθοδος χρησιμοποιήθηκε η σκόπιμη δειγματοληψία.
- Έρευνα αρχείου και ποιοτική συλλογή δεδομένων (μέσω προσωπικών συνεντεύξεων).
- Δείγμα: 441 οικογένειες.

Μεθοδολογία

- Δημιουργία μιας αριθμητικής βάσης δεδομένων για την εξασφάλιση της ανωνυμίας και την περαιτέρω επεξεργασία των στοιχείων της έρευνας.
- Στοιχεία που εξετάστηκαν: το φύλο, η ηλικία, η οικογενειακή κατάσταση, η εργασία, η διαμονή, το μηνιαίο εισόδημα, οι ασθένειες, τα δάνεια και η καταγωγή.
- Ομαδοποίηση των περιπτώσεων με βάση την περιοχή που λαμβάνουν τα τρόφιμα.

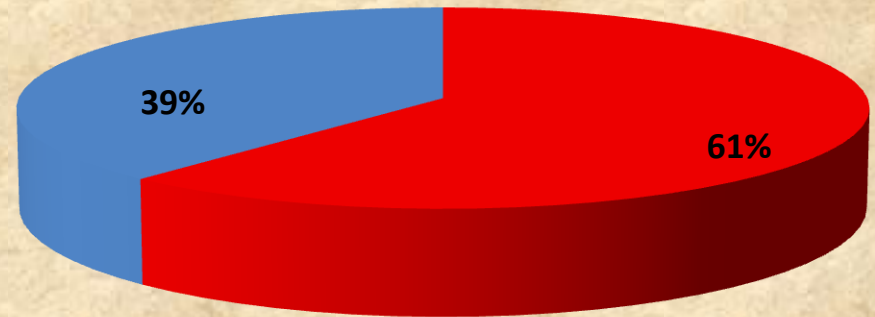
Μεθοδολογία

- Αναλύθηκαν και παρουσιάστηκαν μόνο οι εγκεκριμένες περιπτώσεις.
- Διάρκεια έρευνας από 15 Φεβρουαρίου έως 31 Μαρτίου 2016.
- Πραγματοποιήθηκε στο γραφείο του Κ.Υ.Κ.Α.Τ. στο κτήριο της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής στο Επισκοπείο, όπου και φυλάσσεται το αρχείο των αιτήσεων του Κοινωνικού Παντοπωλείου.

Παρουσίαση και Ανάλυση Αποτελεσμάτων

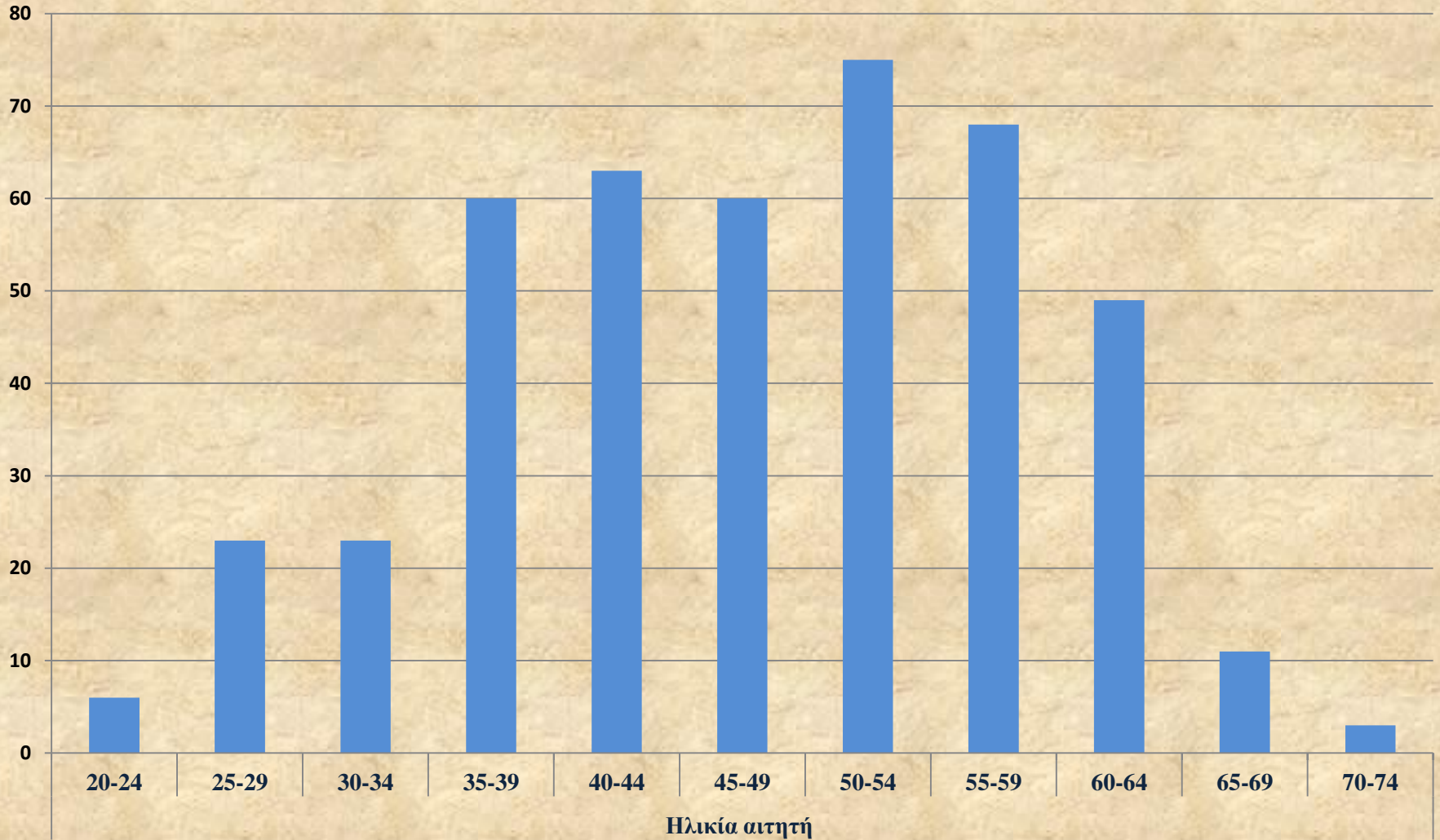
1. Παράμετρος: Φύλο

- Οι γυναίκες είναι αριθμητικά διπλάσιες από τους άντρες αιτητές με ποσοστό 61%.
- Το φύλο έχει θετική ή αρνητική συσχέτιση με την απόφαση του ατόμου για να αιτηθεί.
- Στερεότυπα κοινωνίας.
- Οι γυναίκες αντιμετωπίζουν περισσότερο το πρόβλημα της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

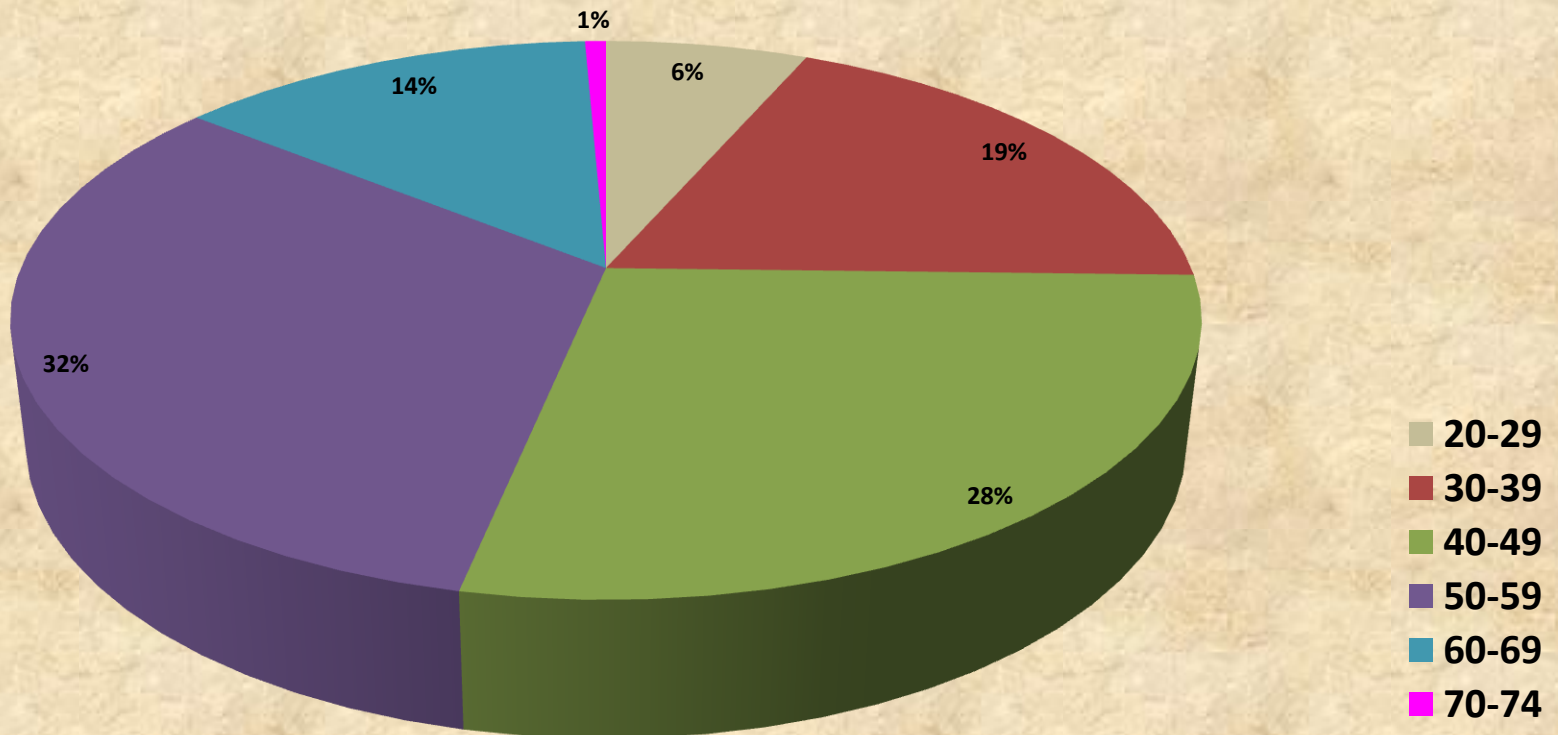
■ Γυναίκες ■ Άντρες

2. Παράμετρος: Ηλικία

2. Παράμετρος: Ηλικία

Ηλικία σε σχέση με τον συνολικό αριθμό δείγματος

Παρατηρήσεις

- Η πιο πολυπληθής ομάδα είναι μεταξύ 40-59 ετών.
- Κυρίως μεσήλικες της αγροτικής περιοχής Λευκωσίας.
- Επηρεάστηκαν λόγω της κρίσης στην οικοδομική βιομηχανία, αλλά και την έλλειψη πόρων χρηματοδότησης για γεωργικές ασχολίες. Κλείσιμο μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Υποχρεώσεις ηλικιακής ομάδας 40 – 59 ετών

- Οικογένεια – παιδιά (μαθητές, φοιτητές, στρατιώτες).
- Σύναψη δανείων- αδυνατούν να εξοφλήσουν.
- Εργοδότες δεν τους προτιμούν για πρόσληψη λόγω ηλικίας.
- Ταύτιση με κυπριακή πραγματικότητα.

3. Παράμετρος: Οικογενειακή κατάσταση

Μεταβλητές που εξετάστηκαν:

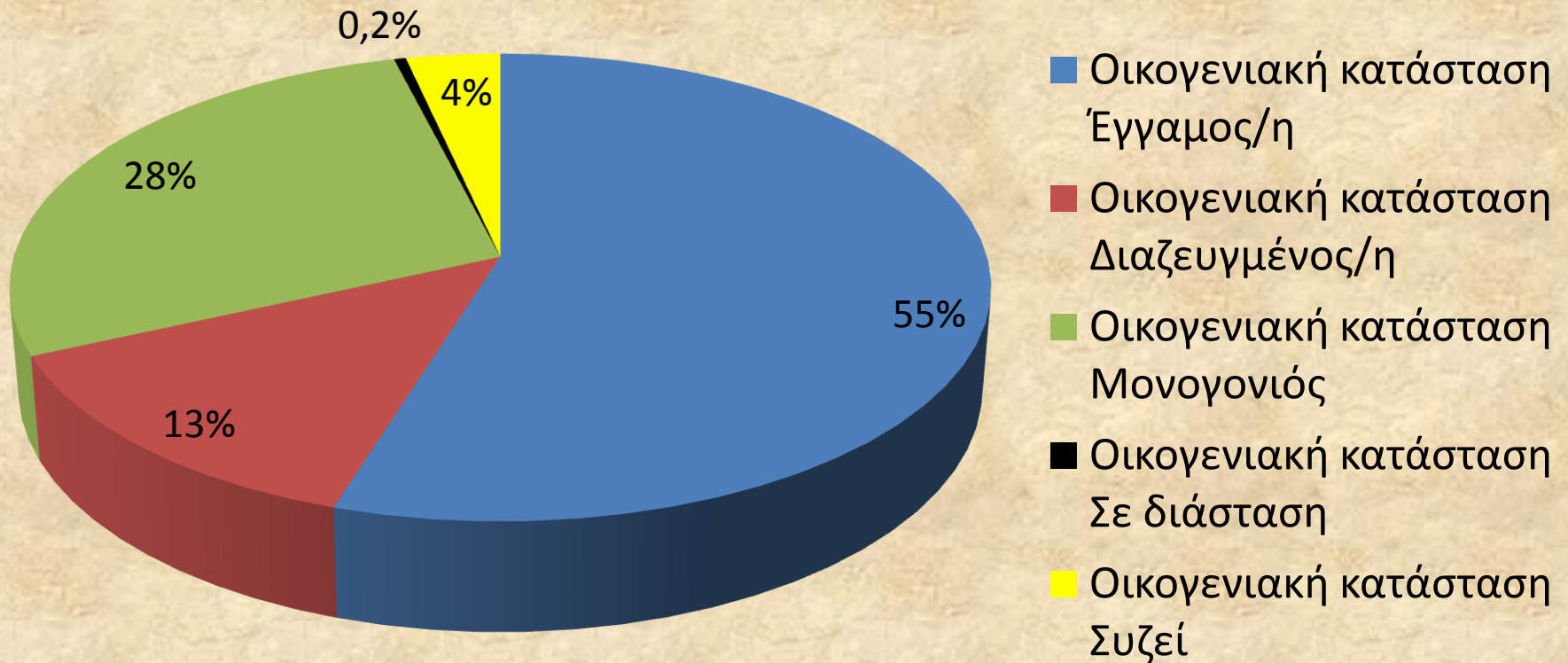
- έγγαμος/η
- διαζευγμένος/η
- μονογονιός
- σε διάσταση
- αν ο αιτητής/τρια συζεί

3. Παράμετρος: Οικογενειακή κατάσταση

Οικογενειακή κατάσταση

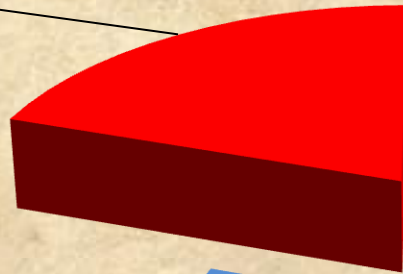
Έγγαμος/η	Διαζευγμένος/η	Μονογονιός	Σε διάσταση	Συζεί
238	59	126	2	16

3. Παράμετρος: Οικογενειακή κατάσταση

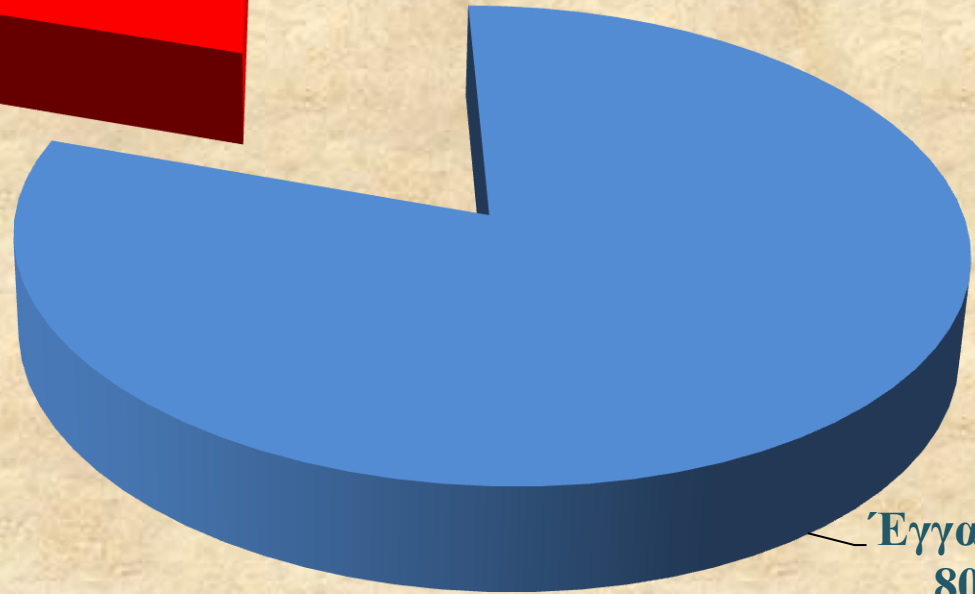

Οικογενειακή κατάσταση

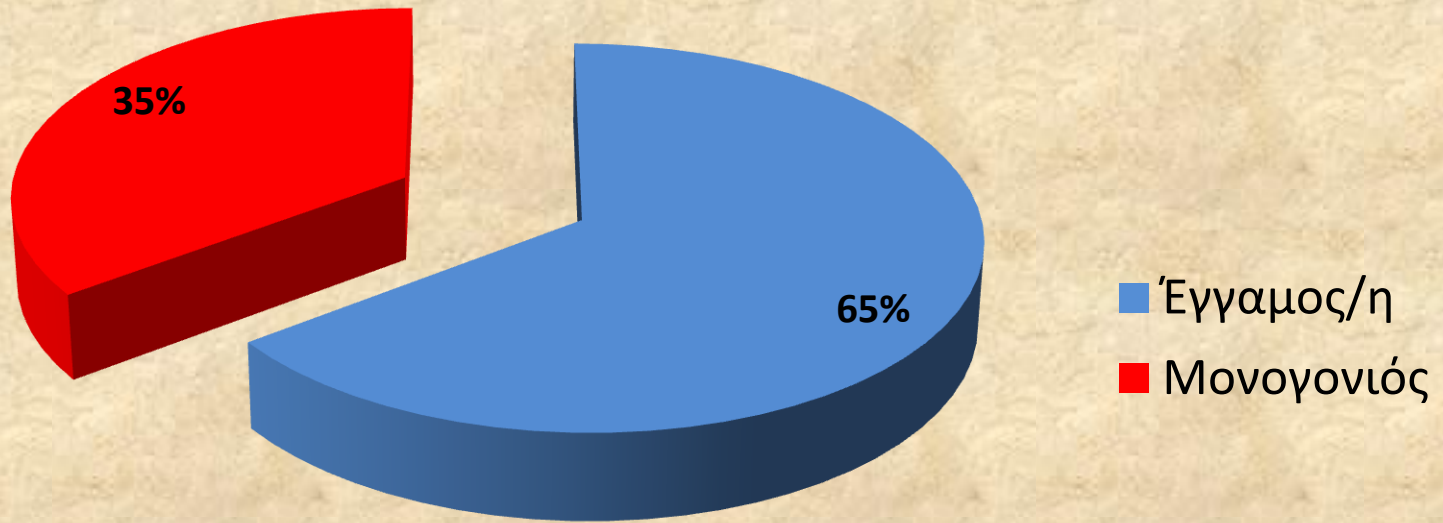
Διαζευγμένος/η
20%

Έγγαμος/η
80%

Οικογενειακή κατάσταση

Παρατηρήσεις

- 126 άτομα είναι μονογονιοί και έχουν την ευθύνη να φροντίζουν τα παιδιά τους μόνοι τους, σε αντίθεση με το 65% του δείγματος που έχουν κάποιο σύντροφο για να μοιράζονται τις ευθύνες της οικογενειακής ζωής.
- Πολλές γυναίκες μονογονιοί φροντίζουν μόνες τους τα παιδιά τους.

4. Παράμετρος Εργασία

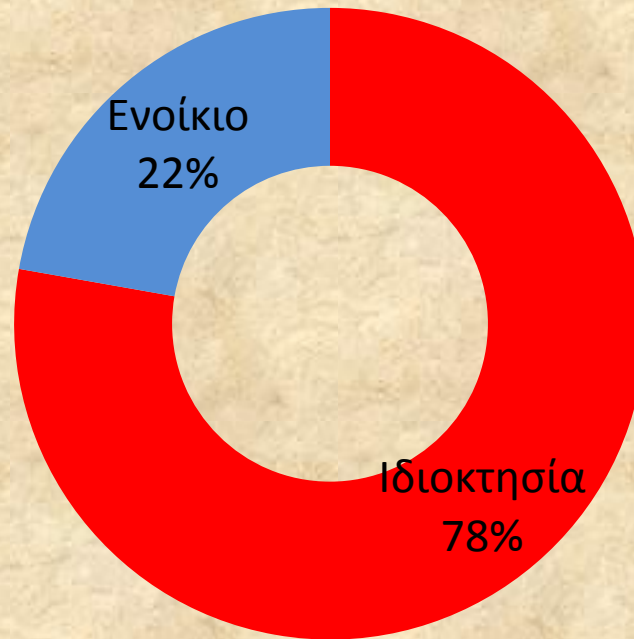

4. Παράμετρος Εργασία

- Σύνολο Δείγματος: 441
- Άνεργοι: 221 = Δεν έχουν σταθερή πηγή εισοδήματος
- Εργάζονται ΜΟΝΟ 58 → τυγχάνουν και οικονομική βοήθεια από κρατικές υπηρεσίες

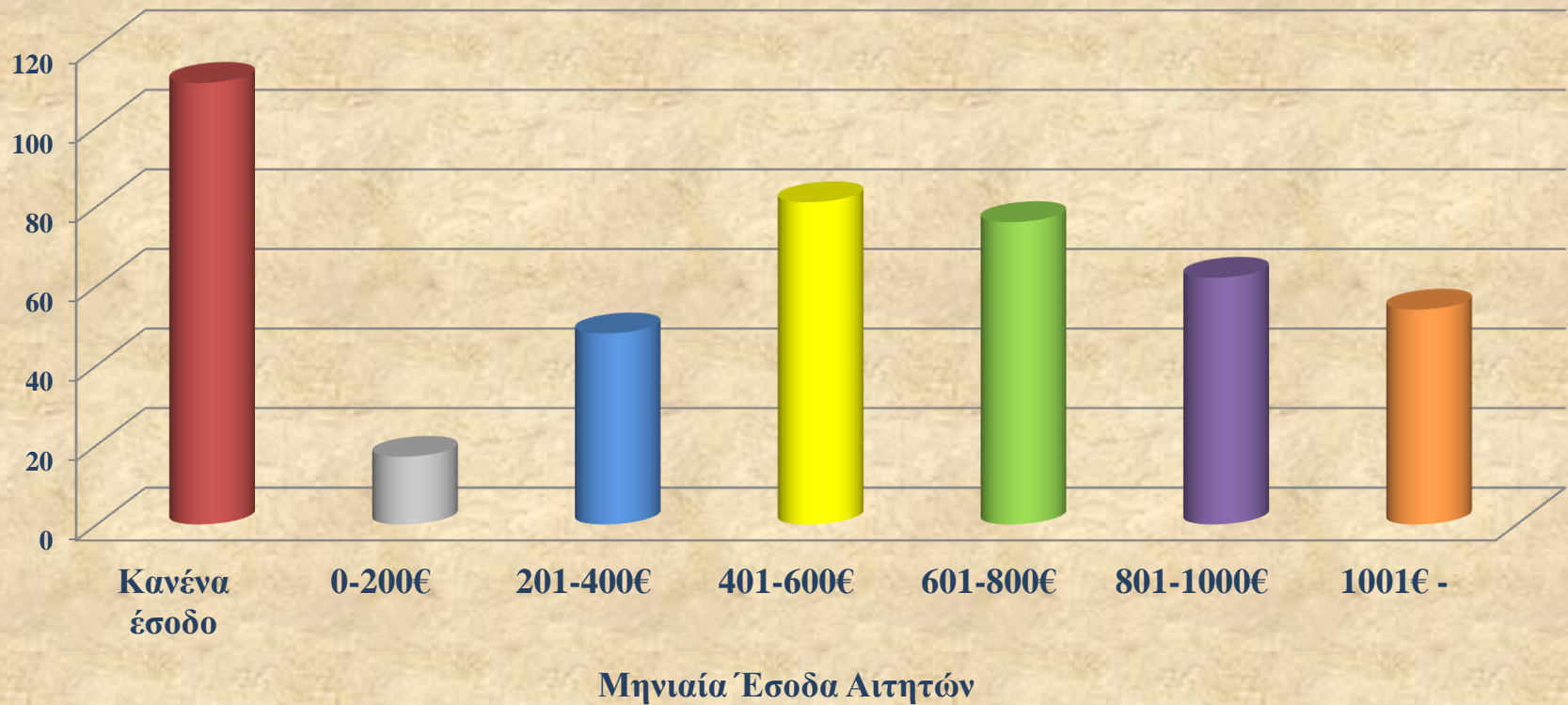
5. Παράμετρος: Διαμονή

- Παρουσιάζει την εικόνα της ευρύτερης κυπριακής κοινωνίας όπου οι περισσότεροι έχουν τουλάχιστον μία ακίνητη ιδιοκτησία στην πυρηνική οικογένεια.

→ κυπριακή νοοτροπία

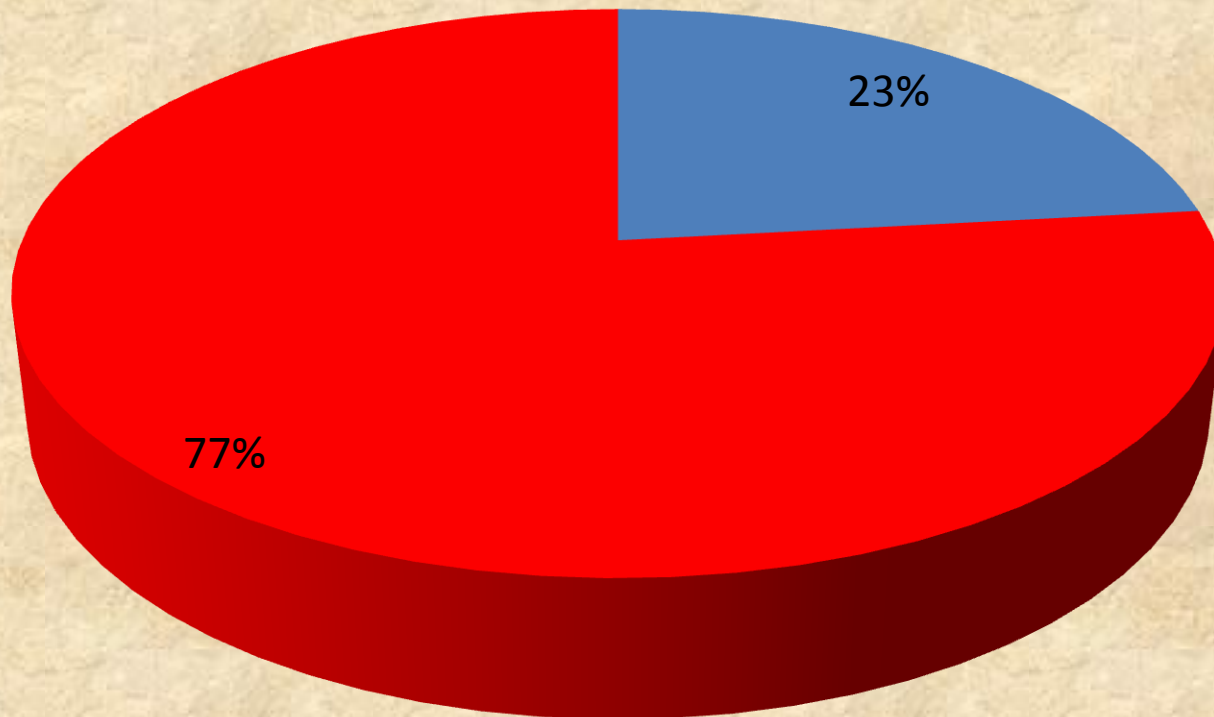
6. Παράμετρος: Μηνιαίο εισόδημα αιτητών

* Έσοδα από την εργασία τους ή/και έσοδα που έχουν από το δημόσιο βοήθημα.

6. Παράμετρος: Μηνιαίο εισόδημα αιτητών

■ Κανένα έσοδο ■ Μηνιαία έσοδα από εργασία ή επίδομα

Παρατηρήσεις

- Όσοι έχουν εγκριθεί από το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Ε.Ε.Ε.) δεν εντάσσονται στους δικαιούχους του Κοινωνικού Παντοπωλείου.
- Για να εγκριθεί μια αίτηση τα εισοδήματα εξετάζονται σε αναλογία με τη σύσταση της οικογένειας (πολύτεκνοι ή ασθένεια).
- Το χαμηλότερο εισόδημα θεωρείται μέχρι και τα €480, με βάση την νομοθεσία που διέπει το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα.

7. Παράμετρος: Ασθένεια

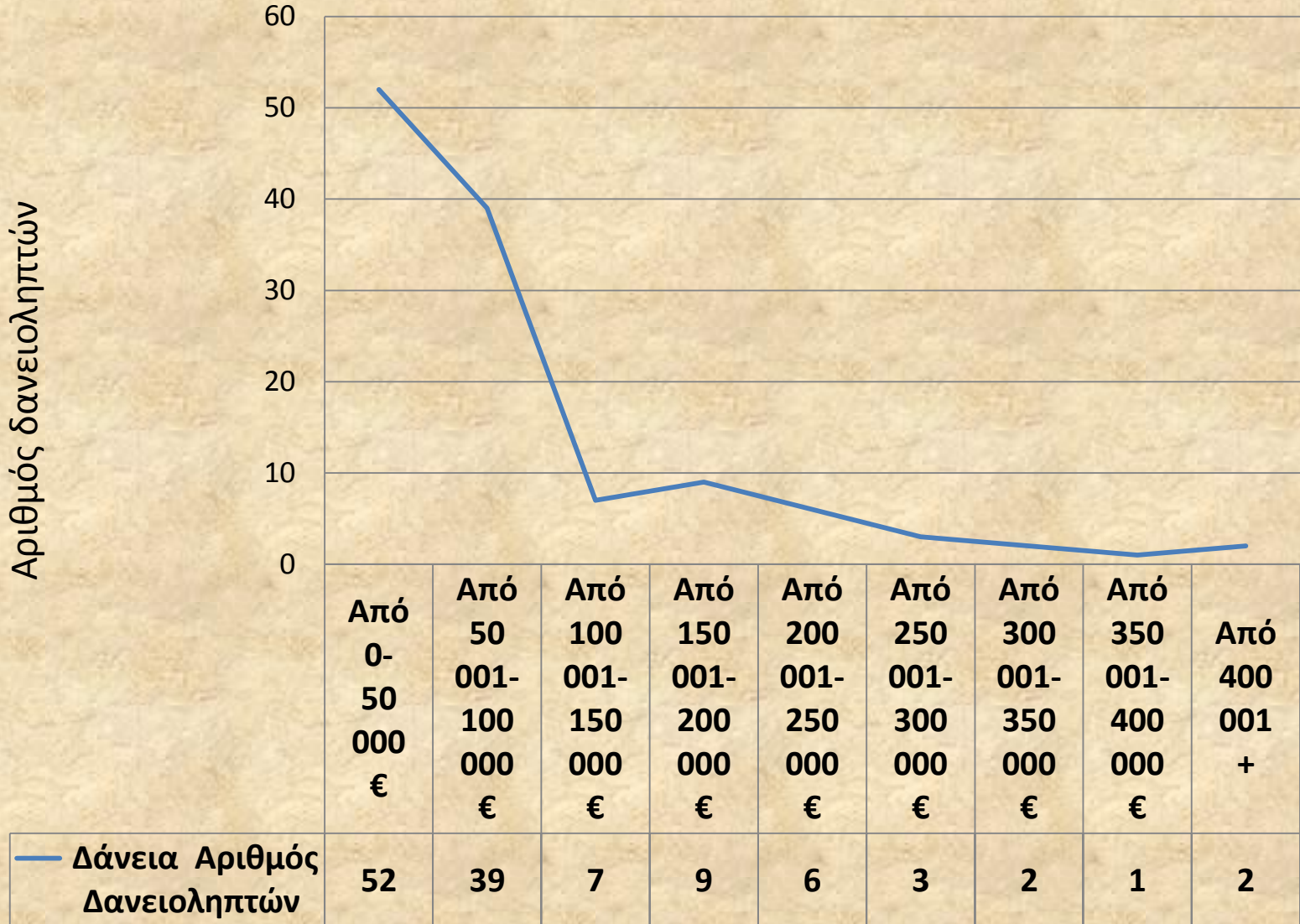

- Το 16% του δείγματος πάσχει από κάποια ασθένεια.

- Στο 84% των δικαιούχων ίσως να έχουν και κάποιο άτομο στην οικογένειά τους που πάσχει από κάποια σοβαρή ασθένεια ή αναπηρία.

- Η ασθένεια δυσχεραίνει την οικονομική κατάσταση της οικογένειας.

8. Παράμετρος: Δανειολήπτες

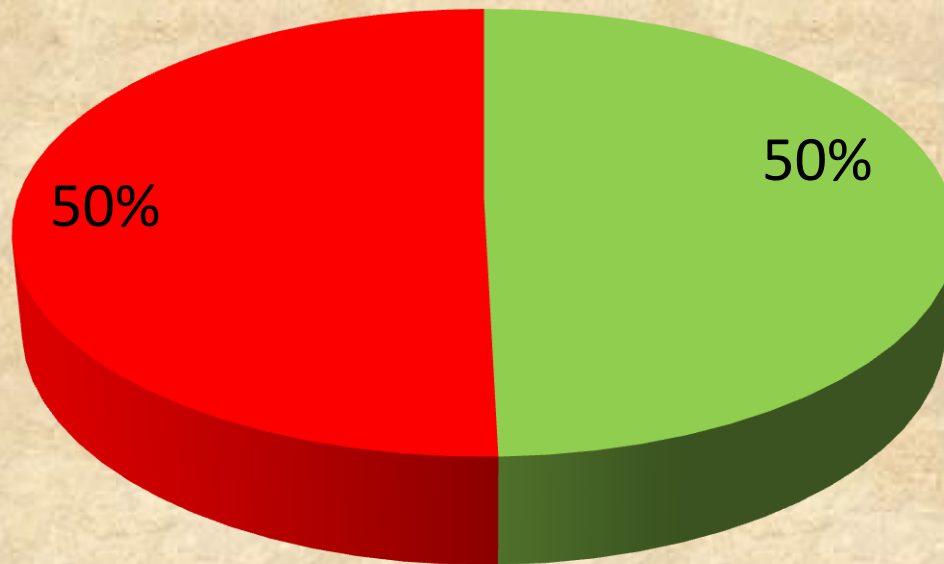
Παρατηρήσεις

- Στην κατηγορία των δανειοληπτών εντάσσονται 121 άτομα.
- Τα ποσά που χρωστούν κυμαίνονται συνολικά πάνω από €400.000.
- 52 δικαιούχοι χρωστούν το ποσό των €0-€50.000. Το ποσό των €50.001-€100.000 χρωστούν 39 δικαιούχοι και από €100.001 και πάνω χρωστούν 30 δικαιούχοι.
- Πολλοί από τους δικαιούχους εντάσσονται στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με κίνδυνο να χάσουν και την υποθηκευμένη περιουσία τους.

8. Παράμετρος: Δανειολήπτες

Φύλο

■ Άνδρες δανειολήπτες ■ Γυναίκες δανειολήπτες

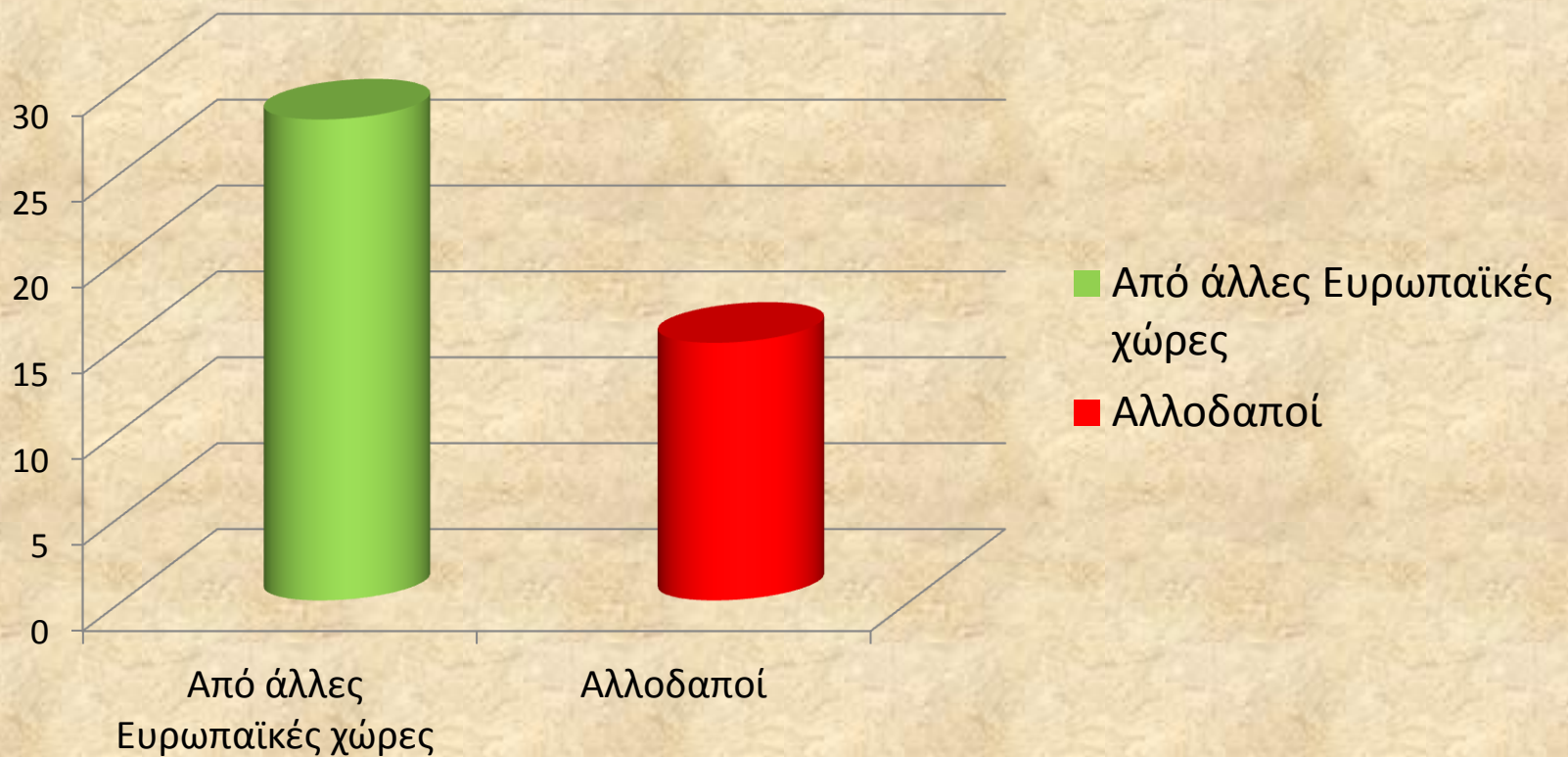
Οι δανειολήπτες διαχωρίζονται σε ακριβώς αντίστοιχο ποσοστό 50%. Δηλαδή, αριθμητικά οι δανειολήπτες είναι μισοί άντρες(61) και μισοί γυναίκες (60).

Παρατηρήσεις

- Οι δικαιούχοι δεν έχουν την δυνατότητα να αποπληρώσουν τα δάνεια.
- Κατά κύριο λόγο οι περισσότεροι έχουν συνάψει οικιστικό δάνειο για την απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας.
- Ο δεύτερος πιο συχνός λόγος είναι η σύναψη φοιτητικού δανείου.
- Πολλές γυναίκες μονογονιοί έχουν συνάψει και δάνειο.

9. Παράμετρος: Καταγωγή

Καταγωγή δικαιούχων

Παρατηρήσεις

- Οι πλείστοι δικαιούχοι είναι Ελληνοκυπριακής καταγωγής.
- Στους δικαιούχους βρίσκουμε και δύο άλλες κατηγορίες: α) από άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες και β) από τρίτες χώρες: Συρία, Νιγηρία, Αίγυπτος.
- Τηρείται η αρχή της ισότητας και αποτρέπονται οι οποιεσδήποτε ρατσιστικές προκαταλήψεις.

Συμπεράσματα

- Η οικονομική κρίση και οι συνέπειες της δεν ξεχωρίζουν ηλικία, φύλο και καταγωγή.
- Εντοπισμός μια νέας υποομάδας = γυναίκες μονογονιοί.
- Πολλές περιπτώσεις είναι γυναίκες που έχασαν την εργασία τους ή δεν δουλεύουν, επειδή έπρεπε να μείνουν στο σπίτι και να φροντίζουν τα παιδιά τους.
- Επιπλέον, ένα από τα εξαρτώμενα τέκνα πάσχει από κάποια ασθένεια ή αναπηρία.

Συμπεράσματα

- Μία άλλη υποομάδα είναι οι άντρες και οι γυναίκες ηλικίας μεταξύ σαράντα και εξήντα χρόνων.
- Έχει πληγεί περισσότερο από την οικονομική κρίση, λόγω του κλεισίματος πολλών μικρομεσαίων επιχειρήσεων ή της παγοποίησης της οικοδομικής βιομηχανίας.
- Τα άτομα της ομάδας αυτής έχουν αποκτήσει δεσμεύσεις και υποχρεώσεις, όπως η δημιουργία οικογένειας και η σύναψη δανείων.

Συμπεράσματα

- Στην έρευνα παρουσιάζονται αντιπροσωπευτικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης κυπριακής κοινωνίας.
- Παρατηρείται μια αυξημένη τάση διατήρησης του θεσμού του γάμου στην κυπριακή κοινωνία.
- Διαφαίνεται η νοοτροπία των Κύπριων για εξασφάλιση ιδιόκτητης στέγης, γι' αυτό και σύναψαν δάνεια.

Συμπεράσματα

- Οι πλείστοι δικαιούχοι του Κοινωνικού Παντοπωλείου δεν εργάζονται.
- Ορισμένοι που εργάζονται αδυνατούν να επιβιώσουν, γι' αυτό και λαμβάνουν επιπρόσθετα Δημόσιο Βοήθημα από το Κράτος.
- Η σημαντικότητα του θεσμού του Κοινωνικού Παντοπωλείου έγκειται στον υποστηρικτικό ρόλο που διαδραματίζει στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής.

Προτάσεις

- Η ουσιαστική ένδειξη ενδιαφέροντος από τις υπεύθυνες αρχές, ούτως ώστε σε συνεργασία με άλλες οργανωμένες ομάδες να διευκολυνθεί η ζωή των ατόμων αυτών.
- Το Κράτος δεν πρέπει να παραμείνει και να επιμείνει στην τακτική της κάλυψης των βασικών αναγκών μέσω της επιδοματικής πολιτικής, αλλά στο να βρουν εργασία οι άνεργοι.
- Η λύση στο πρόβλημα της φτώχειας θα βρεθεί μέσω της αντιμετώπισης της εισοδηματικής ανεπάρκειας των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.

Προτάσεις

- Οι ευάλωτες ομάδες είναι α) οι γυναίκες μονογονιοί και β) οι άντρες και γυναίκες ηλικίας σαράντα με εξήντα χρόνων που έχουν υποχρεώσεις και παιδιά που φοιτούν σε σχολεία και πανεπιστήμια ή είναι στρατιώτες.
- Η οικονομική πολιτική του κράτους πρέπει να υπολογίζει συνθετικά και άλλες παραμέτρους της ανθρώπινης ζωής.
- Η αυτονόμηση του ανθρώπου μέσω της εργασίας, γίνεται και για ψυχολογικούς λόγους.

Προτάσεις

- Η επιδοματική πολιτική του κράτους παράγει ανενεργούς πολίτες που καταλήγουν αργόσχολοι και λειτουργούν σε βάρος του κοινωνικού συνόλου.
- Προτείνεται, η παροχή επιδόματος για τους αρχικούς μήνες ως ενίσχυση και στήριξη της κακής οικονομικής τους κατάστασης και η στη συνέχεια εξεύρεση εργασίας, μέσω επιδότησης αρχικά μέρος του μισθού τους.

Προτάσεις

- Τροποποίηση στο νόμο για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα για τουλάχιστον μία τριετία, του άρθρου σχετικά με την ακίνητη ιδιοκτησία που δεν πρέπει να ξεπερνά τις €100.000.
- Η Μητροπολιτική Περιφέρεια Ταμασού και Ορεινής είναι μια κατεξοχήν αγροτική περιοχή.

Προτάσεις

- Χρειάζεται μια γενναία πολιτική παρέμβαση των κρατικών υπηρεσιών, ώστε ο πολίτης από εξυπηρετούμενος να γίνει μέρος του ενεργού πληθυσμού μέσω της εργασίας του.
- Ενίσχυση του κοινωνικού κράτους για μείωση και άλλων προβλημάτων, όπως η βία στην οικογένεια, η κατάθλιψη που οδηγεί πολλούς στην αυτοκτονία, η παραβατική και αντικοινωνική συμπεριφορά και η απόγνωση.

Επίλογος

- Οφείλουμε να δούμε τον άνθρωπο σαν ψυχοσωματική οντότητα και να μεριμνήσουμε για τη στήριξή του, αλλά και την καλυτέρευση της ποιότητας της ζωής του, αφού έτσι θα προοδεύσει και η κοινωνία μας.
- Χρειάζεται μια αξιολόγηση και ένας επαναπροσδιορισμός του τρόπου ενεργειών και δράσεών μας.

Σας ευχαριστούμε